

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 19 maart 2015
Agendanummer:
Team: AO
Zaaknr. 1027671

Onderwerp: Toekomstvisie Brandweezorg, 1e begrotingswijziging 2015 en Dekkingsplan 2014
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost.

Aan de raad

Inleiding

Toekomstvisie Brandweezorg

Op 26 september 2013 heeft het algemeen bestuur de opdracht tot visieontwikkeling opgedragen aan de bestuurlijke werkgroep Toekomstvisie Brandweezorg.

Centrale vraag voor deze bestuurlijke werkgroep was hoe de brandweezorg er in de toekomst uit zou moeten zien, met als perspectief 2018. Parallel aan de bestuurlijke lijn werd door de ambtelijke organisatie, in werkgroepen, gewerkt aan toekomstbeelden voor de brandweer, toegespitst op incidentbestrijding, risicobeheersing en brandveilig leven. Deze twee 'sporen' – bestuurlijk en ambtelijk – zijn door de bestuurlijke werkgroep samengebracht, resulterend in de voorliggende eindrapportage Toekomstvisie Brandweezorg.

1^e begrotingswijziging VRBZO

Op basis van deze Toekomstvisie kan door een versobering van de brandweezorg een bezuiniging gerealiseerd worden op de totale begrotingsomvang van VRBZO (circa 4,5 miljoen euro). Dit leidt voor Gemert-Bakel tot een inwonerbijdrage in 2018 van € 1.209.507,-- De financiële paragraaf van de Toekomstvisie is vertaald in de 1^e begrotingswijziging 2015.

Dekkingsplan VRBZO 2014

In de Wet veiligheidsregio's is bepaald dat het bestuur van de veiligheidsregio eenmaal per vier jaar een beleidsplan vaststelt waarin het beleid is vastgelegd ten aanzien van de taken van de veiligheidsregio (Wvr artikel 14). In het beleidsplan dient het bestuur van de veiligheidsregio onder meer aan te geven welke opkomsttijden voor de brandweer gelden en een beschrijving van de aanwezigheid van brandweerposten in de gemeenten alsmede de overige voorzieningen en maatregelen, noodzakelijk voor de brandweer om daaraan te voldoen (Wvr artikel 14, lid 2, onder f). Het voorliggende Dekkingsplan 2014 geeft inzicht in de opkomsttijden die vanuit de aanwezige posten gerealiseerd kunnen worden, in relatie tot de genormeerde opkomsttijden.

Het algemeen bestuur heeft de Toekomstvisie, de 1e begrotingswijziging en het Dekkingsplan nu aan de burgemeester/college aangeboden met het verzoek om hierover uw raad te horen en u in de gelegenheid te stellen uw zienswijze te geven. Ons college doet u hiertoe onderstaand voorstel.

Beslispunten

In te stemmen met de bijgaande concept zienswijzebrief waarin uw raad:

1. met instemming kennis neemt van de eindrapportage Toekomstvisie Brandweezorg en de daaraan gerelateerde 1e begrotingswijziging 2015 van de VRBZO;
2. het algemeen bestuur vraagt een deel van het beschikbare budget voor Brandveilig Leven in te zetten voor uitvoerende activiteiten op dat terrein;
3. het algemeen bestuur vraagt het onderdeel First Responder te laten behouden als basistaak inclusief de financiering door de VRBZO;

4. met instemming kennis neemt van het Dekkingsplan 2014 met dien verstande dat het bestuur van VRBZO wordt verzocht slechts te investeren in het optimaliseren van de repressieve slagkracht voor zover dit past binnen de (financiële) kaders van de Toekomstvisie Brandweezorg;

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Commissie Algemene Zaken, Financiën en Vastgoed van 25 februari 2015

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

College van burgemeester en wethouders van 3 februari 2015

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

--

Beoogd effect

De fysieke veiligheid in de regio Brabant Zuid-Oost zo optimaal mogelijk te borgen tegen redelijke kosten.

Duurzaamheid

--

Argumenten

1.1. De Toekomstvisie Brandweezorg voldoet aan de eerder door uw raad (en ons college) vastgestelde en afgegeven kaders.

Vanaf de aanvang van het regionaliseringstraject (vaststellen aangepaste gemeenschappelijke regeling) heeft zowel het college als uw raad een aantal kaderstellende uitgangspunten vastgesteld. Dit kader is steeds de meetlat geweest waaraan voorstellen die vanuit VRBZO werden voorgelegd werden getoetst. Deze uitgangspunten betroffen samengevat:

1. De gemeente Gemert-Bakel heeft uiteindelijk ingestemd met een verdeling van de kosten naar rato van het gemeentefonds conform "Model Deurne", vastgesteld in uw raadsvergadering van 6 november 2014.
2. De gemeente Gemert-Bakel pleit voor een geleidelijke overgang naar de nieuwe financiële situatie; een financiële overgangsregeling.
3. De gemeente Gemert-Bakel pleit voor het treffen van efficiëncymaatregelen en een verlaging van het kostenniveau, ook de VRBZO zal moeten bezuinigen.
4. De totale kosten van de VRBZO mogen nooit meer zijn dan de uitkering gemeentefonds, sub-

cluster Brandweezorg en Rampenbestrijding.

Indien we het voorliggend voorstel afzetten tegen deze uitgangspunten kunnen we concluderen dat de Toekomstvisie uiteindelijk voldoet aan de door Gemert-Bakel geaccepteerde kaders:

1. De verdeling van de kosten gaat naar rato van uitkering van het gemeentefonds, sub-cluster Brandweezorg en Rampenbestrijding. Dit betreft een transparante en eenduidige verdeelsleutel.
2. Er is een geleidelijke overgang naar de nieuwe financiële situatie (zogenaamde Model Deurne; zie ook kanttekening 1.2).
3. Er is sprake van een bezuiniging van 4,5 miljoen euro. In de Toekomstvisie zijn een flink aantal bezuinigingsmaatregelen opgenomen. De voorstellen leiden tot een beperkter zorgniveau dat door het algemeen bestuur acceptabel wordt geacht. De kosten overstijgen niet de uitkering gemeentefonds.

1.2. De Toekomstvisie is in breed overleg opgesteld en goed onderbouwd.

De Toekomstvisie is in opdracht van het algemeen bestuur VRBZO opgesteld door een bestuurlijke werkgroep, de ondernemingsraad van VRBZO en het management van VRBZO. De vragen en opmerkingen die naar voren zijn gekomen uit deze consultatieronde zijn in de aanbiedingsbrief beantwoord/verwerkt en hebben op een aantal punten geleid tot aanpassingen in de toekomstvisie.

1.3. Brandveilig Leven is een essentieel onderdeel van brandweezorg. Burgers worden daarmee zelfredzamer en beter in staat gesteld eigen verantwoordelijkheid te nemen. Brandveilig Leven moet daarom goed worden geborgd in de basisbrandweer-zorg.

Eigenkracht (eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid) vormt één van de bestuurlijke grondbeginselen in de Toekomstvisie. Dit uitgangspunt en het hele pallet aan werkzaamheden en taken die VRBZO in samenwerking met andere organisaties daarin uitvoert, wordt Brandveilig Leven genoemd. Voorbeelden van activiteiten op dit terrein zijn: Voorlichting na brand, lespakket Brááánd op scholen en voorlichtingsbijeenkomsten senioren 55+ en "Broodje Brandweer". Ontwikkeling van producten wordt in de Toekomstvisie gezien als basistaak, de uitvoering wordt gelegd bij de gemeenten. Risico daarvan is dat de uitvoering per gemeente enorm kan verschillen. Om effectief te zijn dient Brandveilig Leven op een bepaald minimaal basisniveau op eenduidige wijze te worden weggezet in de regio. Het mag dan niet teveel afhankelijk zijn van lokale keuzes die daarin worden gemaakt. Dat kan geborgd worden door ook de uitvoering essentieel onderdeel te laten zijn van het basistakenpakket VRBZO. In het concept voorstel was het voornemen om 7 fte's vanuit de brandweer in te zetten voor Brandveilig Leven. De burgemeesters hebben aangegeven dat dit maximaal 2 fte's mogen worden. De Werkgroep is opdracht gegeven het budget van de geplande 5 fte's om te zetten in voorstellen om het Brandveilig Leven in de gemeenten financieel mogelijk te maken oftewel "uit te rollen" binnen de gemeenten.

1.4. Het Dekkingsplan is een afgeleide van de Toekomstvisie.

In de oplegnotitie van VRBZO voor het algemeen bestuur, wordt het algemeen bestuur verzocht uit te spreken dat VRBZO zich samen met gemeenten gaat inzetten op het verbeteren van repressieve maatregelen en op het toepassen van flankerend beleid. Hierbij zetten wij de kanttekening dat het 'verbeteren van repressieve maatregelen' en 'het toepassen van flankerend beleid' uitdrukkelijk binnen de kaders van de Toekomstvisie moet plaatsvinden en niet aanvullend daarop. Dat zou immers de versoering die met de Toekomstvisie beleidsmatig wordt vastgesteld weer (deels) teniet doen.

1.5. De in het Dekkingsplan omschreven overschrijdingen van normtijden waren ook al bekend en geaccepteerd toen de brandweer nog bij de gemeente hoorde.

Kanttelingen

1.1 Er is sprake van een versobering van de brandweezorg

In de Toekomstvisie is sprake van een versobering van de brandweezorg. Veiligheid bieden is een kerntaak van de gemeente. De complexiteit van de samenleving en de beperkte mogelijkheden van de overheid noodzaken tot een hernieuwde afweging tussen de verantwoordelijkheden van burger/samenleving en overheid. Deze herverdeling van verantwoordelijkheden is in de Toekomstvisie verwerkt. Wij achten de ingezette versobering gerechtvaardigd en de effecten ervan acceptabel.

Gevolgen voor de brandweerposten voor Gemert-Bakel

De eerste plannen en financieringsmodellen waren niet gunstig voor de gemeente Gemert-Bakel. Alhoewel de gemeente Gemert-Bakel een nadeelgemeente qua financiën blijft, heeft er toch een behoorlijke financiële bijstelling plaatsgevonden. Ook de uitvoeringsplannen zijn in positieve zin bijgesteld. Zo houdt Gemert-Bakel haar 3 uitrukposten (De Rips zou eerst verdwijnen). Bij alle posten in Brabant Zuidoost zullen de 2de tankautospuitten verdwijnen als grootste bezuiniging. Dus ook bij de post Gemert zal de 2de tankspuitauto verdwijnen. Bij een grote brand zal een naburige kazerne gealarmeerd worden. Het verdwijnen van deze 2de tankautospuiter heeft geen gevolgen voor het aantal vrijwillige brandweermensen binnen Gemert-Bakel. Doordat de bezetting van 2,5 naar 3 gaat per wagen en het natuurlijk verloop van enkele brandweervrijwilligers. In de regio zullen wel 16 hulpverleningsvoertuigen worden vervangen in 4 zwaardere uitgeruste voertuigen met gespecialiseerde bezetting. Ook zal er in de regio een redvoertuig vervallen. Hierdoor ontstaat er een sobere regionale brandweer. De bestuurlijke werkgroep acht deze voorstellen als een acceptabele beperking van het zorgniveau. Groot aandachtspunt is wel de verdere uitwerking van het onderdeel "Brandveilige Leven".

1.2. Gemert-Bakel is een zogenaamde nadeelgemeente. De kosten voor brandweezorg zijn herverdeeld over de deelnemende gemeenten en vallen voor Gemert-Bakel hoger uit dan vóór de regionalisatie.

Zoals u bekend heeft de regionalisering van de brandweer tot gevolg dat de financiële bijdragen van de 21 gemeenten veranderen. Er is immers sprake geweest van het samenvoegen van 21 lokale brandweren tot één brandweer met één regionaal kostenplaatje. Al eerder heeft het algemeen bestuur VRBZO ingestemd met een verdeelmodel dat is aangedragen door de gemeente Deurne, het zogenaamde "model Deurne". Onze raad is op 6 november 2014 uiteindelijk akkoord gegaan met dit verdeelmodel.

In 2018 betalen de gemeenten hun bijdrage volledig naar rato van de uitkering van het gemeentefonds, sub-cluster brandweezorg en rampenbestrijding. Gemeenten waarbij de kosten stijgen, waaronder Gemert-Bakel, betalen in de eerste drie jaar niet de volledige kosten. De staffel voor de compensatie bedraagt: 25% in 2015, 50% in 2016, 75% in 2017 en 100% in 2018. Nadeelgemeenten betalen dus in 2016 25% van de stijging, het verschil van 75% wordt verrekend met de kostendaling van de voordeelgemeenten.

1.3. Enkele taken waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, maar die werden uitgevoerd door de lokale brandweer, horen niet tot de basisbrandweezorg.

Van "oudsher" voerde de lokale brandweer taken uit die niet onder basisbrandweezorg vallen. De belangrijkste zijn: reinigen wegdek (niet incident gerelateerde werkzaamheden) en de periodieke controles van de bluswatervoorzieningen. In de Toekomstvisie wordt een menukaart aangekondigd met de producten en diensten en de daarbij behorende tarieven die niet tot de basisbrandweezorg horen. Op dit moment wordt intern, mede in overleg met VRBZO, onderzocht op welke wijze dergelijke taken in de toekomst het beste kunnen worden uitgevoerd. Ten aanzien van bluswatervoorzieningen dient te worden vermeld dat bovenregionaal gezocht wordt naar alternatieven. Zo zijn er regio's waarin de brandkranen voor een groot deel zijn vervangen door blustankwagens.

Het onderdeel First Responders wordt momenteel bekostigd via de VRBZO. In de Toekomstvisie Brandweezorg wordt de inzet van de First Responders nader bekeken rondom het thema Reanimatie Team Brandweer (RTB). Het RTB gaat dan gelden voor alle gemeenten binnen Brabant Zuidoost. Hierbij zal ook bekeken worden welke mogelijke financiële gevolgen dit heeft

voor de gemeenten.

Vervallen “oude” regelgeving

--

Financiën

Op basis van de in het voorjaar beschikbaar gekomen concept Toekomstvisie is de nieuwe financiële bijdrage van de gemeente Gemert-Bakel al verwerkt in onze begroting 2015 (en meerjarenraming). Het financiële plaatje dat nu op basis van de definitieve Toekomstvisie voorligt, wijkt daar iets van af. Dit heeft te maken met de nu opgenomen indexering en het Brandveilig Leven.

Voor Gemert-Bakel ziet de ontwikkeling van de financiële bijdrage er als volgt uit:

	2015	2016	2017	2018
Begroting 2015 Gemert-Bakel	1.075.778	1.127.923	1.166.948	1.177.746
Toekomstvisie, 1e begrotingswijziging				
Veiligheidsregio	1.084.203	1.144.518	1.191.482	1.209.507
Verschil t.o.v. begroting (V=voordeel, N=Nadeel)	8.425 N	16.595 N	24.534 N	31.761 N

De verschillen ten opzichte van onze begroting worden middels onze 1^e financiële rapportage 2015 in onze (meerjaren)begroting verwerkt.

Uitvoering

B&W 3 februari 2015

Commissie Algemene Zaken, Financiën en Vastgoed 25 februari

Gemeenteraad 19 maart 2015

Bijlagen

1. Toekomstvisie Brandweezorg
2. Dekkingsplan 2014
3. Conceptbrief zienswijze van uw raad
4. 1^e wijziging begroting VRBZO 2015

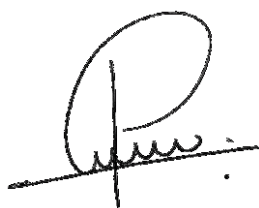
Ter inzage gelegde stukken

1. Toekomstvisie Brandweezorg
1. Dekkingsplan 2014
3. Conceptbrief zienswijze van uw raad
4. 1^e wijziging begroting VRBZO 2015

Gemert, 3 februari 2015

het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized capital 'P' followed by a horizontal line and a small dot.

A.A.T.G. Jansen MBA

A handwritten signature in black ink, featuring a stylized capital 'J' followed by a horizontal line and a small dot.

Drs. J. van Zomeren